

SOSYOLOJİ BÜLTENİ

SOSYOLOJİ ARAŞTIRMALARI LABORATUVARI AÇILDI

Ege Üniversitesi'nin araştırma vizyonunu güçlendiren yeni laboratuvarımız kapılarını açtı. Lisans düzeyinden doktora aşamasına kadar tüm öğrencilerimizin araştırma süreçlerini teknik ve akademik olarak destekleyecek olan bu yeni birim, bölümümüzün akademik üretim gücüne ivme kazandıracak.

SOSYOLOJİ TOPLULUĞU KURULDU

Bölümümüzün sosyal kalbi atmaya başladı! Öğrencilerimiz tarafından kurulan Sosyoloji Topluluğu, resmen faaliyete başladı. Kuruluşunun hemen ardından gerçekleştirdiği ilk etkinliğiyle büyük ilgi gören topluluk, şimdiden bölümün sosyal hafızasında yerini aldı.

içindekiler

- Başlarken
- Bölümümüzden Haberler
- Lisansüstü Öğrenci Faaliyetleri
- Lisans Öğrenci Projeleri
- Öğretim Elemanlarının Akademik Faaliyetleri
- Dijital Vicdan
- Aramızdan Ayrılanlar

“başlarken...”

Ege Üniversitesi Sosyoloji Bölümü 1976 yılında Davranış Bilimleri'ne bağlı olarak kurulan anabilim dalları arasında yer aldı. 1979 yılında bağımsız bir bölüm statüsüne kavuştu. İlk mezunlarını 1981 yılında verdi. Kuruluşundan beri pek çok lisans, yüksek lisans ve doktora eğitimi alan öğrenci mezun oldu. Kurumların evrimi insanların, içinde bulundukları sosyal, idari ve kültürel bağlamın etkilerine göre gerçekleşir. Bölümümüzün oluşturduğu akademik habitus da bu evrimin bir yansıması olarak on yıllar içinde paralel şekilde şekillenmiştir. İlk lisans ve lisans üstü öğrencilerinin mezuniyetinden bu yana Bölümümüzde çok sayıda öğrenci ve öğretim üyesi yer aldı.

1970'li yıllarda Türkiye'de hâkim olan sosyal yapı araştırmaları çerçevesinde bölümdeki hocalarımız da toplumsal yapı, metodoloji, aile, kentleşme, sanayileşme gibi konularda çeşitli araştırmalar yaptılar; kuramsal, kavramsal ve metodolojik düzeyde sayısız katkılar sundular. Bazıları aramızdan ayrıldı. Bölümümüze katkıda bulunan tüm öğretim elemanları değerlidir, kendilerine minnetarız.

Tıpkı insanlar gibi kurumların da hafızaları vardır. Bu bülteni yayımlamaya başlamak istememizin nedeni kurum tarihinin yazılı hâle gelmesine katkıda bulunmak ve bölümümüzde öne çıkan etkinlikleri kamuoyu ile paylaşmak. İlk sayı son bir yılda yer alan etkinliklerimizi içeriyor. İlerleyen dönemlerde altı aylık dönemleri içeren dosyalar hazırlamayı planlıyoruz.

Geçtiğimiz yıl Bölümümüz Fen Edebiyat Fakülteleri Akreditasyon Kurumu tarafından akredite edildi. Yönetim süreçlerinin şeffaflığı, bir kurumun kendisine dışarıdan bakıp değerlendirme yapması ve daha kaliteli süreçlere imza atması açısından önemli bir adım. Gelecekte de benzer iyileştirme çabalarının süreceğine inanıyoruz. Bu sayının hazırlanmasına katkıda bulunan tüm öğrencilerimizin emeklerine sağlık.

Tüm öğrencilerimize ve hocalarımız başarılı ve sağlıklı günler dileriz.

Sosyoloji Bölümü adına:
Prof.Dr. Nuran Erol Işık

iletişim

Ege Üniversitesi
Edebiyat Fakültesi, Ege
Üniversitesi Kampüsü 35040
Bornova / İzmir

Telefon : 0 232 311 13 31

E-posta: nuran.erol@ege.edu.tr

“Sosyoloji Araştırmaları Laboratuvarımız Açıldı”

Ege Üniversitesi Edebiyat Fakóltesi Sosyoloji Bölümü bünyesinde kurulan Sosyoloji Araştırmaları Laboratuvarı, Araştırma Üniversitesi olan Üniversitemizin araştırma ekosistemine katkı sunmayı amaçlamaktadır. Hızla değişen toplumun araştırılabilmesi ve anlaşılabilmesi için sosyolojinin sunduğu araçlara giderek daha fazla ihtiyaç duyulması, bu alanda yapılacak çalışmalara sistematik bir nitelik kazandırılması gerekliliğini doğurmuştur. Bu bağlamda laboratuvar, bölüm öğretim üyelerinin yürüttükleri veya araştırmacısı oldukları, lisans ve lisansüstü öğrencilerin de ekibinde yer aldıkları projeler ve araştırmalar için altyapı olanağı sunmaktadır.

Bölüm öğretim üyeleri, öğrenciler ve diğer bölümlerden öğretim üyelerinin katılımı ile 22.10.2025 tarihinde yapılan açılış ile Laboratuvarımızdan çeşitli araştırmalarda yararlanılmaya başlanmıştır.

Doç. Dr. Pelin Önder Erol

“20. YILINDA İZMİR’DE DENETİMLİ SERBESTLİK HİZMETLERİ” PANELİ DÜZENLENDİ

Öğr. Gör. Dr. Cem Özdemir’in moderatörlüğünde gerçekleşen “20. Yılında İzmir’de Denetimli Serbestlik Hizmetleri” başlıklı panel, kriminolojik verilerin sahada nasıl bir rehabilitasyon modeline dönüştüğünü gözler önüne serdi. Nuri Bilgin Konferans Salonu’nda düzenlenen etkinliğe; İzmir Denetimli Serbestlik Müdürlüğü’nün uzman kadrosu konuşmacı olarak katılarak, sistemin işleyişini ve teknolojik dönüşümünü detaylandırdı.

Panelin açılışında konuşan **Öğr. Gör. Dr. Cem Özdemir**, sosyolojik bir perspektifle suçun toplumsal dinamiklerle şekillendiğini vurguladı: "Denetimli serbestlik; cezalandırmaktan ziyade iyileştirmeyi, dışlamaktan ziyade topluma yeniden kazandırmayı hedefleyen hayati bir mekanizmadır. Bu panel, öğrencilerimiz için ceza adaletinin insani ve rehabilite edici yönünü anlamak adına önemli bir platform sunmaktadır."

Teknolojik Takip ve Güvenli Rehabilitasyon

İzmir Denetimli Serbestlik Müdürlüğü’nün yaklaşık 30 bin dosyalık devasa bir operasyonu yönettiğini belirten Müdür Vekili Sinem Solak, risk ve ihtiyaç analizi temelli bir süreç yürüttüklerini ifade etti. Sistemin teknolojik yüzünü anlatan **İnfaz Koruma Memuru Ömer Erdoğan**, 2013’ten bu yana uygulanan Elektronik İzleme yöntemine değindi. GPS tabanlı akıllı kelepçeler ve mağdur koruma üniteleri sayesinde, yüksek riskli grupların cezaevine girmeden toplum içinde denetlendiği ve olası suçların ‘tampon alan’ mantığıyla henüz gerçekleşmeden engellendiği belirtildi.

Dijital Dönüşüm: VR (Sanal Gerçeklik) Tabanlı Terapiler

Panelin en dikkat çekici başlıklarından biri, **Uzman Ezgi Baltalı**’nın sunduğu "VR Tabanlı Müdahale Programı" oldu. Yapay zeka destekli bu sistemin özellikleri şöyle sıralandı:

- **Güvenli Ortam:** Sosyal fobisi olan yükümlüler için dış uyaranlardan arındırılmış bir terapi alanı.
- **Yüksek Başarı:** Duygu düzenleme ve stres yönetimi becerilerinde %80’e varan artış.
- **Modern Yaklaşım:** Nefes egzersizleri ve bilişsel farkındalık tekniklerinin sanal dünyaya entegrasyonu.

Bir Sosyolojik Laboratuvar Olarak "Bağımsızlık Köyü"

İnfaz Koruma Memuru Metin Önay, Buca Kaynaklar’da 16 dönümlük arazide kurulacak olan İzmir Bağımsızlık Köyü projesini müjdeledi. Bungalov tipi kampüs modeliyle hayata geçecek bu proje; tıbbi tedaviden mesleki eğitime, istihdam garantisinden doğa ile rehabilitasyona kadar bütüncül bir model sunuyor. Önay, bu projenin akademik çalışmalar için de canlı bir laboratuvar niteliği taşıyacağını vurguladı.

Etkinlik öğrencilerin sorularının cevaplanmasının ardından son buldu.

“BAĞIMLILIK PANELİ DÜZENLENDİ”

Bölümümüz tarafından düzenlenen “Bağımlılık Paneli II”, madde bağımlılığından teknolojiye, kumardan alkole kadar geniş bir yelpazeyi çok boyutlu bir şekilde mercek altına aldı.

Nuri Bilgin Konferans Salonu’nda gerçekleşen ve moderatörlüğünü **Öğr. Gör. Dr. Cem Özdemir’in** üstlendiği panel; akademisyenleri, alanın uzmanlarını ve genç araştırmacıları bir araya getirdi.

Panelin açılışını yapan **Öğr. Gör. Dr. Cem Özdemir**, bağımlılığı bireyin toplumla kurduğu bağların zayıflaması ve bir ‘**anomi**’ durumu olarak tanımladı. Özdemir, bağımlılığın bireysel sınırları aşarak aileden ceza adalet sistemine, hatta küresel organize suç ağlarına kadar uzanan geniş çaplı etkilerine dikkat çekti.

Coğrafyadan Kültüre: Riskin Mekânsal Dağılımı

Madde Bağımlılığı, Toksikoloji ve İlaç Bilimleri Enstitüsü’nden **Arş. Gör. Dr. Demet Havaçeliği Atlam**, maddenin erişilebilirliğinde coğrafi faktörlerin ve dezavantajlı bölgelerin rolünü vurguladı. Atlam, özellikle ticaret güzergâhları üzerinde bulunmanın ve yoksulluğun, bağımlılığı nasıl bir ‘**yaşam pratiği**’ haline getirebildiğini İran-Afganistan örneği üzerinden çarpıcı verilerle sundu.

Madde Bağımlılığı, Toksikoloji ve İlaç Bilimleri Enstitüsü’nden yüksek lisans öğrencisi **Selen Açıkayol**, alkol bağımlılığında toplumsal normların ve kampüs kültürünün dönüştürülmesinin önemine değinirken; YEDAM’dan **Uzm. Psk. Enes Kaan Karaçengel** teknoloji bağımlılığının arkasındaki ruhsal süreçleri analiz etti. Karaçengel, özellikle depresyon ve dürtüsellikğin sanal dünyada yeni bir kimlik arayışını tetiklediği konusunda katılımcıları uyardı.

Uzm. Psk. Ayça Çınaroğlu Asar, kumar bağımlılığının tıpkı fiziksel bir hastalık gibi semptomları olduğunu belirtti. Kumarın beyindeki karar verme süreçlerini nasıl bozduğunu aktaran Asar, bağımlılık sürecini üç evrede özetledi:

- Kazanma Evresi: "Kontrol bende" illüzyonu.
- Kaybetme Evresi: "Toparlayabilirim" yanılgısı ve saplantı.
- Tükenme Evresi: Yalnızlaşma ve hayati riskler.

Etkinlik, bölüm başkanımız **Prof. Dr. Nuran Erol Işık** ve bölüm başkan yardımcımız **Doç. Dr. Ebru Çetin’in** konuşmacılara teşekkür belgelerini takdim etmesiyle, gelecekteki saha çalışmaları ve paneller için motivasyon dolu bir atmosferde noktalandı.

“YERELDEN KÜRESELE KÖYLERİN SOSYAL DÖNÜŞÜMÜNÜ SAHADA İNCELEME FIRSATI BULDUK”

Ege Üniversitesi Sosyoloji Bölümü, teorik bilgiyi sahanın dinamikleriyle harmanlamaya devam ediyor. **Prof. Dr. Dilek Yeşiltuna** yürütücülüğünde gerçekleştirilen Dikili-Kocaoba gezisi, öğrencilerimize kırsal yapının dönüşümünü yerinde gözlemleme imkânı sundu.

Teoriden Pratiğe Bir Köprü: Kocaoba Köyü

“Köy Sosyolojisi” ile “Toplumsal Değişme ve Kırsal Toplumsal Yapılar” dersleri kapsamında düzenlenen saha gezisinde, lisans ve lisansüstü öğrencilerimiz İzmir’in Dikili ilçesine bağlı Kocaoba Mahallesi’ndeydi. Gezinin temel amacı, derslerde işlenen soyut kavramların sahada somut karşılıklarını bulmak ve kırsal yaşamın güncel dinamiklerini doğrudan deneyimlemektir.

Kocaoba Mahallesi Muhtarı Yüksel Tanır tarafından içtenlikle ağırlanan ekibimiz; köyün tarihçesi, demografik yapısı ve geçim kaynakları üzerine derinlemesine bilgi alma fırsatı buldu. Muhtar Tanır, üniversite-yerel halk temasının kıymetine değinerek, genç sosyolog adaylarını köylerinde ağırlamaktan duyduğu memnuniyeti dile getirdi.

Bir Sosyal Laboratuvar Olarak Kırsal Alan

Gezinin akademik çıktılarını değerlendiren **Prof. Dr. Dilek Yeşiltuna**, saha çalışmalarının sosyolojik formasyon üzerindeki dönüştürücü gücüne dikkat çekti:

"Kocaoba gibi hem geleneksel çekirdek yapıyı koruyan hem de modern, dijital üretim kapasitesine sahip tarımsal tesisleri barındıran alanlar, Türkiye’nin sosyal dönüşümünü anlamak için çok önemli birer laboratuvarıdır. Öğrencilerimiz bu sayede makro ve mikro sosyal düzlemler arasındaki geçişkenliği saptama şansı yakalıyor."

Saha çalışmasının sadece akademik değil, kişisel bir gelişim süreci olduğunu vurgulayan Yeşiltuna, bu tür faaliyetlerin araştırma merakını canlı tuttuğunu ifade etti.

Geziye katılan **Arş. Gör. Begüm Demirkol Özsu** ise sahanın sunduğu çeşitliliğin bir sosyolog için en önemli ‘beslenme kaynağı’ olduğunu belirterek, bu deneyimin önemini pekiştirdi.

“ SOSYOLOJİ TOPLULUĞU KURULDU ”

Ege Üniversitesi bünyesinde 29 Nisan 2025 tarihinde kurulan Ege Sosyoloji Topluluğu, sosyolojiyi hayatın merkezine yerleştirme vizyonu ile sorgulamayı ve birlikte üretmeyi esas alan çoğulcu bir düşünsel iklim hedefiyle faaliyetlerine başlamıştır. Sosyolojinin yol göstericiliğini, toplumsal bağları ve bilimsel üretimi simgeleyen özgün logosuyla akademik temellerini atan topluluk, Danışman hocası **Öğr. Gör. Dr. Cem Özdemir**'in vizyoner rehberliğinde ve Yönetim Kurulu Başkanı Elif Genç'in koordinasyonunda kolektif bir yönetim anlayışını benimsemektedir. 2025-2026 öğretim yılında topluluğun kurucu yönetim ekibinde Elif Genç başkanlığında; Sinem Demir, Simge Uzun, Sema Arslan, Bilge Oruç, İpek Mete, Elif Süedanaz İkiz, Zeynep Visha, Neslihan Mazıcı, Nurgün Azize Özeltin, Zeynep Şanlı, Gözde Dokanak, İrem Işık, İlgin Dinçer ve Asya Arabacıoğlu yer almaktadır.

HER ŞEYİN SOSYOLOJİSİ: Hayat Görüldüğünden Fazlası

Topluluk, 24 Kasım 2025 tarihinde gerçekleştirdiği konferansla kampüste yeni bir kamusal alan açtı. Sosyolojinin sokağın köşesinden dijital ekranlara kadar her yerde olduğunu vurgulayan ve Öğr. Gör. Dr. Cem Özdemir'in açılış konuşmasını yaptığı etkinlikte şu başlıklar öne çıktı:

Bölüm başkanımız **Prof. Dr. Nuran Erol Işık**, modern bireyin medya aracılığıyla maruz kaldığı görünmez yönlendirmeleri; Dijital persona inşası ve tüketim kültürünün hegemonik düzen tarafından nasıl paketlenildiği tartışıldı. Erol-Işık, ekranlarla kurduğumuz ilişkinin bir iletişim pratiğinden öte, derin bir yabancılaşma süreci olduğuna dikkat çekti.

Doç. Dr. Kurtuluş Cengiz, akıcı ve sürükleyici üslubu ile Türkiye'deki alternatif inanç biçimlerini ve bireysel anlam arayışlarını ele aldı. Modernleşmenin 'büyüsünü bozduğu' dünyada, spiritüel pratiklerin toplumsal ve duygusal kökenleri incelendi. Cengiz'in saha deneyimlerinden paylaştığı hikayeler, bu arayışın sınıfsal ve kültürel katmanlarını görünür kıldı.

Arş. Gör. Begüm Demirkol Özsü, günümüz ilişkilerindeki belirsizlikleri 'aşkın normal kaosu' kavramı ekseninde değerlendirdi. Toplumsal cinsiyet rolleri ve duygusal bağımlılıkların kesişme noktaları analiz edildi. Spike Jonze'un "Her" filmi üzerinden yapılan çözümleme, yapay zeka-insan ilişkisindeki dijital yakınlık temasını sosyolojik bir perspektife taşıdı.

Endüstri mühendisliği ve sosyoloji disiplinlerini sentezleyen **Çağatay Tengiz**, yapay zekayı teknik bir araç olmanın ötesinde, toplumsal bir devrim olarak ele aldı. Algoritmik önyargılar, veri mahremiyeti ve otomasyonun emek piyasasındaki dönüştürücü gücü tartışıldı. Sunum, mühendislik verileri ile sosyolojik duyarlılığı buluşturan etkileyici bir final oldu.

“KARİYER ETKİNLİKLERİ”

Sosyoloji Bölümü olarak, öğrencilerimizin akademik donanımlarını profesyonel dünyanın dinamikleriyle birleştirmeyi temel bir görev addediyoruz. Değerli akademisyenlerimizin rehberliği ve mezunlarımızın sektördeki tecrübeleriyle zenginleşen bu oturumlarda, öğrencilerimiz kariyer yolculuklarını şekillendirirken en yetkin isimlerin pusulasından faydalaniyor. Bu sayfalarda, son dönemde gerçekleştirdiğimiz etkinliklerin öne çıkan başlıklarını ve geleceğe dair ilham veren paylaşımları bulacaksınız.

- Doç. Dr. Ebru Çetin- 2024-2025 Bahar Dönemi Kariyer Yolunda Danışman- Öğrenci İşbirliği I
- Deniz Tan- Yüksek Lisans TüBİTAK Bursiyeri Olmak
- Sercan Ulucenk- İşletmelerde Sosyolojik Formasyonun Önemi
- Sosyoloji Bölümü Yüksek Lisans Öğrencileri- Akademide Kariyer Yolculuğu: Yüksek Lisans Seminer Sunumları
- Sosyoloji Bölümü Doktora Öğrencileri: Akademide Kariyer Yolculuğu: Doktora Seminer Sunumları
- Öğr. Gör. Dr. Cem Özdemir- 2025-2026 Güz Dönemi Kariyer Yolunda Öğrenci Danışman İşbirliği I
- Doç. Dr. Ebru Çetin- 2024-2025 Bahar Dönemi Kariyer Yolunda Danışman- Öğrenci İşbirliği II
- Doç. Dr. Kurtuluş Cengiz - 2024-2025 Bahar Dönemi Kariyer Yolunda Danışman- Öğrenci İşbirliği III
- Dr. Öğr. Üyesi Lülüfer Körükmez Kaya - 2024-2025 Bahar Dönemi Kariyer Yolunda Danışman- Öğrenci İşbirliği IV
- Çağatay Tengiz, CTO Notitek- Üretken Yapay Zeka ve Akademi
- Melisa Gönen, LÖSEV- Toplumsal Fayda Odaklı Kariyer: Sivil Toplumda Sosyolog Olmak
- Özgü Yavuz Ateş, Özne Danışma Merkezi- Aile Danışmanlığında Kariyer Adımları
- Öğr. Gör. Dr. Cem Özdemir- Sosyoloji Alanında Kariyere İlk Adım
- Sosyoloji Bölümü Öğretim Elemanları- Sosyoloji Bölüm Çayı
- Prof. Dr. Nuran Erol Işık- 2025-2026 Güz Dönemi Kariyer Yolunda Bölüm Başkanı-Öğrenci Buluşması
- Ezgi Pasin, Veri Analizi Ekip Lideri&Profesyonel Eğitmen- Databeeg ile Yapay Zeka Destekli Veri Analizi Eğitimi ve Dijital Teknolojilerin Bilinçli Kullanımı
- Beray Naz Akyıldız- Sınıfta Mezun Var
- Ecem Gördesli- Sınıfta Mezun Var
- Zeynep Gizem Eskici, İçerik Editörü- Sınıfta Mezun Var
- Selen Açıkyol, Madde Bağımlılığı Anabilim Dalı- Sınıfta Mezun Var
- Can Deveci, Kurum Müdürü- 20. Yılında İzmir’de Denetimli Serbestlik Hizmetleri, Denetimli Serbestliğin Dünü, Bugünü, Gelecek Perspektifi
- Ömer Erdoğan, İnfaz Koruma Memuru, 20. Yılında İzmir’de Denetimli Serbestlik Hizmetleri, Elektronik İzleme Yöntemleri
- Araş. Gör. Dr. Demet Havaçeliği Atlam, Madde Bağımlılığı Toksikoloji ve İlaç Bilimleri Enstitüsü- Bağımlılık Paneli II, Madde Bağımlılığı
- Selen Açıkyol, Sosyolog- Bağımlılık Paneli II, Alkol Bağımlılığı
- Ayça Çınaroğlu Asar, Uzman Psikolog, Bağımlılık Paneli II, Kumar Bağımlılığı
- Enes Kaan Karaçengel, Uzman Psikolog, YEDAM- Oyun Bağımlılığı
- Prof Dr. Gökür Ege- Sosyolojik Açından Engellilik

“ SOSYOLOJİ DERGİSİ’NİN 50. SAYISI YAYIMLANDI ”

Bölümümüz tarafından yayımlanan Sosyoloji Dergisi, akademik yayıncılık hayatında önemli bir eşiği daha geride bırakarak 50. sayısını okurlarıyla buluşturdu. Derginin hazırlanmasında emeği geçen dergi editörü Doç.Dr. Kurtuluş Cengiz hocamıza ve katkılar sunan Begüm Demirkol Özsu’ya teşekkürlerimizi sunarız.

Uzun yıllardır sosyoloji literatürüne katkı sunan dergimizin bu özel sayısında teorik tartışmalardan saha araştırmalarına, kitap incelemelerinden güncel sosyolojik tartışmalara kadar geniş yelpazede akademik çalışmalar yer alıyor.

SOSYOLOJİ DERGİSİ

Journal of Sociology

Sayı 50, Kasım 2025

Issue 50, November 2025

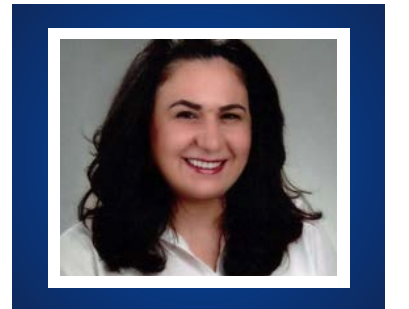
İÇİNDEKİLER / CONTENTS

Önsöz / Foreword.....	vi
Araştırma Makaleleri / Research Articles	
Hasanpaşa Yünüm Bôğët Festivalinin Sosyal-Antropolojik Tanımlanması (Social-Anthropological Description of Hasanpaşa Yünüm Bôğët Festivali).....	211
Osman ÖZARSLAN	
Türkiye’de Çocuk Algısı ve Çocuklara Yönelik Ayrımcılık: Ebeveyn Tutum ve Söylemleri Üzerine Niteliksel Bir Araştırma (Perceptions of Childhood and Discrimination Against Children in Turkey: A Qualitative Study on Parental Attitudes and Discourses).....	229
Asena ÖZTÜRK & Elif Sabahat UYAR	
Exploring Social Stratification and Mobility: Insights from Medical Students at Dokuz Eylül University (Sosyal Tabakalaşma ve Hareketlilik Üzerine Bir İnceleme: Dokuz Eylül Üniversitesi Tıp Fakültesi Öğrencilerinden Elde Edilen Bulgular).....	257
İbrahim KAYA, Arif Hikmet ÇİMRİN & Hande Bahadır	
In-Group/Out-Group Intimacy in Hasret: A Sociological Study of Belonging and Exclusion (Hasret’te İç Grup/Dış Grup Yakınlığı: Aidiyet ve Dışlanma Üzerine Sosyolojik Bir İnceleme).....	293
Ahmet YIKIK	
Sosyoloji İçin Asıl Fenomenolojiye Dönüş: Husserl’in “Temel” Ontolojisi (The Return to the Original Phenomenology for Sociology: Husserl’s “Foundational” Ontology).....	317
Ahmet ARAŞAN	
Kitap İncelemesi / Book Review	
Kitap İncelemesi: Sosyal Bilimlerdeki Teori ve Yöntemin Toplumsal Yaşamdaki Yeri: Howard S. Becker Perspektifinden İncelenmesi (The Place of Theory and Method in Social Sciences in Social Life: Examining it from the Perspective of Howard S. Becker).....	353
Ruveyda ŞENDOĞAN	
Kitap İncelemesi: Haksız Tahrik: Bir Erkeklik Hakkı (Unjust Provocation: A Right of Masculinity).....	365
Nurgen Azize ÖZALTIN	

“ AKADEMİK KADROMUZDAKİ DEĞİŞİMLER ”

Bölümümüz öğretim üyelerinden Göknur Bostancı Ege, akademik birikimi ve başarılı çalışmaları neticesinde 12.09.2024 tarihinde Profesör kadrosuna atanmıştır.

Sosyoloji literatürüne sunduğu değerli katkılar ve yetiştirdiği öğrencilerle bölümümüzün akademik gücünü pekiştiren hocamızı bu önemli başarısından dolayı kutluyoruz. Sayın Prof. Dr. Göknur Bostancı Ege’ye yeni unvanının hayırlı olmasını diler, bilimsel üretim yolculuğunda başarılarının devamını temenni ederiz.

“TÜRKİYE’NİN DEMOGRAFİK DÖNÜŞÜMÜ VE GÖNÜLLÜ ÇOCUKSUZLUK MERCEK ALTINDA”

Doç. Dr. Pelin Önder Erol (Yürütücü)

“MODERN TOPLUMDA GÖNÜLLÜ ÇOCUKSUZLUĞUN ÇOK PERSPEKTİFLİ ÇÖZÜMLEMESİ” başlıklı

BAP Genel Araştırma Projesi

(1 Ağustos 2025-)

Araştırmacılar: Dr. Öğrencisi Zeynep Gizem Eskici

Dr. Öğrencisi Alperen Zor

YL. Öğrencisi Hatice Kara

Proje Bütçesi: ₺169.870,00

Türkiye’de doğurganlık hızının 2025 yılı itibarıyla nüfusun yenilenme eşiği olan 2,1’in altına düşerek 1,47 seviyesine gerilemesi, sosyolojik araştırmaların yönünü bu alana çevirmesini zorunlu kılmıştır. Bölümümüz öğretim üyelerinden Doç. Dr. Pelin Önder Erol yürütücülüğünde başlatılan yeni araştırma projesi, bu demografik dönüşüme etki eden en önemli faktörlerden biri olan ‘gönüllü çocuksuzluk’ olgusuna odaklanıyor. Nüfusun azalma eğilimine girmesi riskine karşı, bu trendin arkasındaki toplumsal dinamikleri anlamak stratejik bir önem taşımaktadır. Gönüllü çocuksuzluğun giderek daha fazla evli çift tarafından tercih edilmesi hem bireysel bir karar hem de yapısal bir dönüşüm olarak karşımıza çıkmaktadır. Araştırma, bu tercihin nedenlerini sadece çiftlerin gözünden değil, toplumun bu olguya yüklediği anlamlar üzerinden de analiz ederek kapsamlı bir veri seti sunmayı hedeflemektedir. Bilimsel derinliğiyle dikkat çeken projede, nicel yöntemler ile betimsel ve ilişkisel bir analiz gerçekleştirilecektir. Nitel görüşmelerden elde edilen verilerle ise ‘gömülü teori’ ilkelerine dayanılarak bu olgunun ardındaki derin anlamlar ortaya çıkarılacaktır. Bu çalışma, Türkiye’nin yakın gelecekteki nüfus projeksiyonlarına ve aile politikalarına ışık tutacak veriler üretmeyi amaçlamaktadır.

“SOSYOLOJİ BÖLÜMÜ DENETİMLİ SERBESTLİK KURUMU’NDA”

Bölüm Başkanımız **Prof. Dr. Nuran Erol Işık** ve Bölümümüz Öğretim elemanı **Öğr. Gör. Dr. Cem Özdemir** sosyal rehabilitasyon ve ceza adalet sisteminin sahadaki uygulamalarını yerinde incelemek amacıyla İzmir Denetimli Serbestlik Müdürlüğü’ne bir ziyaret gerçekleştirdi.

Ziyaret kapsamında, Denetimli Serbestlik Müdürü Can Deveci ile bir araya gelen öğretim üyelerimiz, kurumun yürüttüğü iyileştirme çalışmaları, vaka yönetimi ve yükümlülerin topluma kazandırılması süreçleri hakkında detaylı bilgi aldı.

“2025 Yılı Lisansüstü Tez Çalışmaları Literatüre Kazandırıldı”

Bölümümüzün lisansüstü koridorlarında yankılanan sorular, tartışmalar ve uzun süren saha araştırmaları, 2025 yılı itibarıyla tamamlanan tezlerle somut birer başarı hikayesine dönüştü. Sosyolojik imgelemi güncel meselelerle harmanlayan lisansüstü öğrencilerimiz, toplumsal değişimin izini sürdükleri tezlerini başarıyla tamamladılar. Bilginin sınırlarını zorlayan bu çalışmalar, geleceğin akademisyenlerinin ve uzmanlarının çalışma sahalarına dair önemli ipuçları taşıyor. Bültenimizin bu sayısında, 2025 yılı içerisinde savunulan tezleri ve araştırmacıların kendi kalemlerinden çıkan özetleri sizlerle paylaşıyoruz.

SPOTIFY KULLANIMI ÜZERİNE SOSYOLOJİK BİR ANALİZ; MÜZİK DİNLEME PRATİKLERİNDE KÜLTÜREL OMNİVORLUK VE BENLİK MARKALAŞMASI

ÖZSARI, Ayşe Eda

Tez Danışmanı: Prof. Dr. Nuran EROL IŞIK

Bu çalışma, Spotify platformunu sosyolojik bir perspektifle inceleyerek; dijital akış platformlarının bireyleri nasıl esnek bir tüketim yelpazesine yönlendirdiğine ve benlik algılarını nasıl şekillendirdiğine odaklanmaktadır. Klasik müzikten Arabesk'e uzanan geniş bir yelpazeye sahip günümüz dinleyicisinin, 'kültürel omnivor'a dönüşüm süreci ve dijital etkileşim dinamikleri detaylıca analiz edilmektedir. Ayrıca müzik dinleme pratiğinin, bir 'kendini sunma' ve 'benlik markalaması' sürecine nasıl evrildiği tartışılmaktadır. Bu kapsamda çalışma, dijital dünyada müzik ve toplum ilişkisini sosyolojik bir zeminde yeniden anlamlandırmayı hedeflemektedir.

Anahtar Kelimeler: Spotify, Kültürel Omnivorluk, Benlik Markalaşması, Dijital Kimlik, Sosyal Medya Alışkanlıkları

KADIN SAĞLIĞI VE DAMGA : İZMİR'DE HPV POZİTİF KADINLAR ÜZERİNE NİTEL BİR ARAŞTIRMA

KARADAĞ, Dilan

Tez Danışmanı: Dr. Öğr. Üyesi Lülüfer KÖRÜKMEZ KAYA

Bu tez, HPV'nin tüm cinsiyetler için geçerli bir halk sağlığı sorunu olmasına karşın, tıbbi söylemler ve toplumsal cinsiyet normları aracılığıyla kadın bedeniyle özdeşleştirilmesini, HPV'nin feminizasyonu kavramı çerçevesinde incelemektedir. Cinsel yolla bulaşan bir enfeksiyon olarak HPV'nin sorumluluğunun kadınlara atfedilmesi, medikalizasyon ve ataerkil sağlık rejimleri üzerinden damgalayıcı süreçleri üretmektedir. İzmir'de yaşayan 18 HPV pozitif kadınla yapılan yarı yapılandırılmış derinlemesine görüşmelere dayanan çalışma, damgalama kuramı doğrultusunda kadınların tanı, mahremiyet, sağlık hizmetlerine erişim ve sosyal dışlanma deneyimlerini tematik analiz yöntemiyle analiz etmeyi amaçlamaktadır.

Anahtar kelimeler: Kadın Sağlığı, HPV, HPV'nin Feminizasyonu, Damga, Toplumsal Cinsiyet

ORTA SINIFTAN İŞÇİLİĞE PROFESYONEL MESLEKLER: İZMİR BAROSU'NA KAYITLI AVUKATLAR ÖRNEĞİ

DURMAZ, Emirhan

Tez Danışmanı: Prof. Dr. Dilek YEŞİLTUNA

Bu tez, profesyonel mesleklerin kapitalist üretim ilişkileri içinde geçirdiği dönüşümü, İzmir Barosu'na kayıtlı ücretli çalışan avukatlar üzerinden analiz etmektedir. Marksist sınıf çözümlemesine dayanan çalışma, profesyonel mesleklerin orta sınıfla özdeşleştirilen statüsünün çözülerek ücretli emek ve işçileşme süreçlerine eklemlendiğini ortaya koymaktadır. Derinlemesine görüşmelere dayanan bulgular; düşük ücret, güvencesizlik, yoğun denetim, mesleki özerklik kaybı ve yaygın mobbing pratiklerinin avukatlık emeğini çok boyutlu bir neo-liberal emek rejimine tabi kıldığını göstermektedir. Katılımcıların büyük çoğunluğunun kendini işçi sınıfı içinde tanımlaması ise, profesyonel mesleklerde yaşanan sınıfsal erozyonun bilince yansımalarının somut bir göstergesidir.

Anahtar Kelimeler: Profesyoneller, Orta Sınıf, Proleterleşme, Toplumsal Tabakalaşma, Hukuk Sosyolojisi, İşçi Avukatlık

TÜRKİYE’DE MODERNLEŞME VE TOPLUMSAL DEĞERLERDE DÖNÜŞÜM: AHMET HAMDİ TANPINAR ROMANLARININ MAX SCHELER’İN ‘HINÇ’ KAVRAMI BAĞLAMINDA BİR ANALİZİ
ERTUĞRUL MOSANNEN, Ezgi
Tez Danışmanı: Dr. Öğr. Üyesi Lülüfer KÖRÜKMEZ KAYA

Bu tez, Türkiye’de modernleşme sürecinin toplumsal değerler alanında yarattığı dönüşümü, Max Scheler’in ressentiment(hınç) kavramı çerçevesinde ele alarak Ahmet Hamdi Tanpınar’ın Mahur Beste, Huzur ve Sahnenin Dışındakiler romanları üzerinden analiz etmektedir. Tematik analiz yöntemiyle yürütülen çalışmada, modernitenin kültür, zaman, mekân ve medeniyet algısında yarattığı kırılmalar ressentiment’in tezahürleri üzerinden okunmakta; Tönnies, Durkheim, Weber ve Shayegan’ın kavramlarıyla tarihsel-toplumsal bir bağlama yerleştirilmektedir. Çalışmamız bilhassa Scheler’in ressentiment kavramına kazandırdığı sosyolojik perspektifin Türkiye modernleşmesini anlamadaki açıklayıcı gücüne dikkat çekmeyi amaçlamaktadır.

Anahtar Kelimeler: Modernleşme, Hınç, Toplumsal Dönüşüm, Fenomenoloji, Değerler Sosyolojisi, Edebiyat Sosyolojisi

GÖNÜLLÜLÜK SOSYOLOJİSİ ÜZERİNE
KEŞFEDİCİ BİR ÇALIŞMA:
İZMİR AKUT ÖRNEĞİ
SOLAK, Muhammed Burak
Yüksek Lisans, Uygulamalı Sosyoloji
Tez Danışmanı: Prof. Dr. Nuran EROL IŞIK

Bu çalışma, AKUT örneği üzerinden gönüllülüğün sosyolojik boyutlarını keşfedici bir yaklaşımla ele almaktadır. Araştırma, gönüllülerin AKUT’a katılım ve devam motivasyonlarını bireysel ve toplumsal etkenler çerçevesinde incelemeyi amaçlamıştır. Nitel yöntemle yürütülen çalışmada, 23 katılımcıyla yapılan görüşmeler betimsel analizle değerlendirilmiş ve çeşitli temalar altında sınıflandırılmıştır. Bulgular; insani sorumluluk, toplumsal fayda, travmatik deneyimler, değerler, kimlik arayışı, kurumsal güven ve ideolojik uyum gibi unsurların gönüllülük sürecinde etkili olduğunu göstermektedir. Ayrıca AKUT’un örgütsel yapısı, işleyişi ve iktidar ilişkilerinin gönüllü deneyimini şekillendirdiği, gönüllülüğün tek boyutlu değil, çok katmanlı ve dinamik bir toplumsal pratik olduğu ortaya konmuştur.

Anahtar Kelimeler: Gönüllü, Gönüllülük Motivasyonu, Sivil Toplum Kuruluşu, AKUT.

“LİSANSÜSTÜ ÖĞRENCİLERİMİZİN AKADEMİK FAALİYETLERİ”

Lisansüstü eğitim sürecini aktif birer araştırmacı olarak sürdüren öğrencilerimiz, 2025 yılında da önemli başarılarla imza attılar. Sosyolojik bakış açısını güncel projelerle sahaya taşıyan, sundukları bildirilerle akademik kürsülerde ses getiren ve makaleleriyle literatürdeki güncel tartışmalara katılan araştırmacılarımız, bölümümüzü gururla temsil ediyorlar. Teorik birikimi somut çıktılara dönüştüren öğrencilerimizin güncel yayın, proje ve etkinlik takvimini sizlerle paylaşıyoruz

BİLDİRİLER

- Özsarı, A. E. (2025). Spotify Kullanımı Üzerine Sosyolojik Bir Analiz. IV. Uluslararası Bilim Şenliği Lisansüstü Tez Buluşmaları Bildiri Kitabı içinde (ss. 98-101). ISBN: 978-62500-2725-7.
- Kara, H. (2025). Stomalı Bireylerin Benlik Sunumu Biçimleri: Fenomenolojik Bir İnceleme. içinde 4th International Science Fest – Dissertation Meetings, Proceedings Book (p.86-89). İzmir: Ege Üniversitesi Basım ve Yayınevi.
- Mosannen, E. E. (2025).Türkiye’de Modernleşme ve Toplumsal Değerlerde Dönüşüm: Ahmet Hamdi Tanpınar Romanlarının Max Scheler’in “Hınç” Kavramı Bağlamında Bir Analizi. B. Türkcan ve A. Erdoğan (Ed.), IV. Uluslararası Bilim Şenliği - Lisansüstü Tez Buluşmaları Özet Kitapçığı içinde (s. 90-91). Ege Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Yayınları. E-ISBN: 978-625-00-2725-7.
- Tan, D., Havaçeliği-Atlam, D, Açıkyol, S. Ailenin Toplumsal Cinsiyet Roller ve Aşk Bağımlılığına Yansımaları. XI. Ulusal Sosyoloji Kongresi: Bildiri Özetleri Kitabı içinde (s.239), (17-19 Eylül 2025, Bursa Uludağ Üniversitesi, Bursa, Türkiye). Sosyoloji Derneği Yayınları. ISBN: 978-625-92822-0-6
- Açıkyol, S., Havaçeliği-Atlam, D, Tan, D. Sosyalleşme, Sosyal Onay İhtiyacı ve Riskli Alkol Kullanımı: Üniversite Gençliği Üzerine Bir Alan Araştırması. 14. Ulusal Alkol ve Madde Bağımlılığı Kongresi, 11-13 Aralık 2025, Ankara.
- M. Hazal Beydeş & Doç.Dr. Pelin Önder Erol(2025), Homogamik Tutumlarda Sosyo-Ekonomik Faktörlerin Etkisi: İzmir Örneği. Türkiye'de Değişen Aileyi Anlamak" Sempozyumu, 25 Aralık, İzmir
- Karadağ, D. (2025). HPV Pozitif Kadınlar ve Damga: Toplumbilim Literatürü Üzerine Bir Değerlendirme. 4. Uluslararası Bilim Şenliği-Lisansüstü Tez Buluşmaları Özet Kitapçığı İçinde (s.94-97). İzmir : Ege Üniversitesi Basım ve Yayınevi.

“ÖĞRENCİ PROJELERİ”

Bölümümüz öğrencileri, 2025 yılında TÜBİTAK 2209-A programı kapsamında hazırladıkları akademik araştırma projeleriyle bilimsel üretim yolunda önemli bir adım atmıştır. Akademik çalışmaların yanı sıra, toplumsal fayda odaklı sosyal sorumluluk projeleri de başarıyla hayata geçirilmiştir.

2209-A

- Sena Akça, Gözde Dokanak, Sema Arslan, Zeynep Şanlı adlı öğrencilerimiz Dr. Cem Özdemir danışmanlığında suç sosyolojisi alanında proje başvurusunda bulunmuşlardır.
- Neslihan Mazıcı, Bilge Oruç, Zeynep Divoğlu adlı öğrencilerimiz Doç. Dr. Ebru Çetin danışmanlığında çalışma sosyolojisi alanında proje başvurusunda bulunmuşlardır.
- Dilara Süren, Seher Göküyük, Ravza Tilkici adlı öğrencilerimiz, Doç. Dr. Pelin Önder Erol danışmanlığında aile sosyolojisi alanında proje başvurusunda bulunmuşlardır.
- Beyzanur Yavuz adlı öğrencimiz, Dr. Cem Özdemir danışmanlığında sağlık sosyolojisi- dijital sosyoloji alanında proje başvurusunda bulunmuştur.
- Issiaga Niagasso adlı öğrencimiz, Dr. Cem Özdemir danışmanlığında suç sosyolojisi alanında proje başvurusunda bulunmuşlardır.
- Pelin Su Hayzaran ve Şimal Sardaş adlı öğrencilerimiz Arş. Gör. Begüm Demirkol Özsu danışmanlığında aile sosyolojisi alanında proje başvurusunda bulunmuşlardır.
- Turgut Ali Söyler ve Sude Ayol adlı öğrencilerimiz Arş. Gör. Dr. Demet Havaçeliği Atlam danışmanlığında alt kültür çalışmaları- bağımlılık sosyolojisi alanında proje başvurusunda bulunmuşlardır.
- Nurgen Azize Özaltan adlı öğrencimiz, Doç. Dr. Kurtuluş Cengiz danışmanlığında din sosyolojisi- afet sosyolojisi alanında proje başvurusunda bulunmuşlardır.
- Ege Nur Özdoğru Ceyda Çiltaş, Nisa Ketenci, Deniz Ece Erpınar adlı öğrencilerimiz Arş. Gör. Dr. Demet Havaçeliği Atlam danışmanlığında bağımlılık sosyolojisi alanında proje başvurusunda bulunmuşlardır.

Sosyal Sorumluluk Projeleri

- Kanatlılara Sen Kanat Ol- Fulya Tufan, Özge Kademli, Sedanur Ağger
- Farklı Yaş Grupları ile P4C Uygulaması- Deniz Ece Erpınar, Nisa Ketenci, Ege Nur Özdoğru, Ceyda Çiltaş
- İleri Dönüşüm Noktası- Turgut Ali Söyler, Sude Ayol, Derya Güneş Gürbüz, Şengül Ecem Bozyel
- Gençlerin Gözünden Gönüllülük: Toplumsal Katılım ve Sosyal Değişim- Esra Kafadar, Ayşe Gül Turan, İpek Mete, Doğa Damlasu Kut, Nefise Devrim Atabay
- Minik Kalemler, Büyük Düşler- Beyzanur Kalaz, Ecem Çınar, Yaren Yılmaz, Hale Nur Doğan
- Gönüllülükle Aydınlanan Yollar- Zeren İkisivri, Ceren Baştürk, Şevval Arabacı
- Minik Kaşifler - Büyük Keşifler- Nurgen Azize Özaltın, Mehmet Öget, Pelin Su Hayzaran, Şimal Sardaş
- Motto Hareket- Gamze Gonca Altındağ, İrem Işık Yamanlar, Elif Süedanaz İkiz Yamanlar, Sena Seçgin Altındağ, Nazlı Can Akkuş
- Toplumda Kadının Yeri: "Gerçek mi, Kalıp mı?" Sokak Röportajları ile- Abdulmütalip Kaya, Buse Akkan
- Akran Zorbalığı Önleme ve Farkındalık Geliştirme Programı- Topluma Hizmet Uygulamaları Dersi Öğrencileri (2024-2025)

“ÖĞRETİM ELEMANLARININ AKADEMİK FAALİYETLERİ”

KİTAPLAR ve KİTAP BÖLÜMLERİ

- Yeşiltuna, D. (2025). Toplum ve kültür. M. Avcı (Ed.), *Sosyolojiye giriş* içinde (ss. 119-143). Eğitim Yayınevi.
- Topuk Vanaz, B., Karabiga, Ö., Çengel, N., & Önder Erol, P. (2025). Z kuşağı bireylerinin yaşlılıkta yaşam aranjmanı tercihleri üzerine bir değerlendirme. N. Ozansoy Tunçdemir & E. Baş (Ed.), *Gençliği anlamak* içinde. Nika Yayınevi.
- Körükmez, L. (2025). The Rise of Xeno-racism in Turkey. Dinç, P. Hünler, O. S (Ed.) *The Transformation of Racism in the Context of Migration. In The Republic of Turkey and its Unresolved Issues: 100 Years and Beyond* içinde (pp. 107-123). Singapore: Springer Nature Singapore.
- Ghaffari, R., & Korukmez, L. (2025). Following the routes: Türkiye, the border with Iran and the Balkans. Amigoni, L. , Ghaffari, R. & Janolin, D (Ed.) *Solidarity in Motion. Exploring Unauthorized Movements, Routes, and Solidarity Networks across Europe at Large* içinde (pp. 59-83). Genova University Press.

MAKALELER

- Gürel, Ö. E. ve Cengiz, K. (2025), İnkılap, inkişaf, inkıraz: Karaosmanoğlu, Tahir ve Pamuk romanlarında kemalizm davası. *Alternatif Politika*, 17(2), 416-449.
- Fravega, E., Ghaffari, R., & Körükmez, L. (2025). To see and be seen: multilayered field ethnography in the evros region. *Critical Criminology*, 1-10.
- Erol-Işık, N. & Sariarslan Ali, S. (2025) “Digital reflexive community as a healing force: the case of HS among Alevi people in Turkey”, *SocietàMutamentoPolitica*, 16(32).

BİLDİRİLER

- Begüm Demirkol Özsu ve Dilek Yeşiltuna, "Yaşlanan Toplumlarda Gri Boşanma: Eğilimler ve Tartışmalar", Kırıkkale Üniversitesi Uluslararası Aile Çalışmaları Kongresi, 2025.
- Özgür Emrah Gürel ve Kurtuluş Cengiz, "Kemalizm, Korporatizm, Kadro: Sombart'ın Şemsiyesinden Aydemir, Tör ve Karaosmanoğlu'nu Okumak", 18. Ulusal Sosyal Bilimler Kongresi, Ankara, 24-26 Eylül 2025.
- Özgür Emrah Gürel ve Kurtuluş Cengiz, "Sivil Din ve Volk İslam Arasında Cumhuriyet'in Ethosu: Şerif Mardin ve Türk-Müslüman İstisnacılığı", IV. Ulusal Siyaset Bilimi Kongresi, İzmir, 20-21 Eylül 2025.
- Nuran Erol Işık, “Narrativization Practices in Turkish TV serials as a Venue for Understanding Popular Historiography”, International Conference on Interdisciplinary Perspectives in Social Sciences (ICIPPS)Sargodha Üniversitesi, Pakistan (Online), 19 Aralık 2025.

PROJELER

- Doç. Dr. Pelin Önder Erol (Danışman), "RUSYA'NIN UKRANYA'YI İŞGAL GİRİŞİMİ SONRASINDA TÜRKİYE'YE GÖÇ EDEN RUS GÖÇMENLERİN MOTİVASYONLARI VE SOSYO-MEKÂNSAL BÜTÜNLEŞME DENEYİMLERİ: İZMİR ÖRNEĞİ": başlıklı 2218 – Yurt İçi Doktora Sonrası Araştırma Projesi, (Nisan 2024- Ağustos 2025).
- Doç. Dr. Pelin Önder Erol (Yürütücü) , "YÜKSEK DOĞURGANLIĞIN SÜRDÜRÜLEBİLİRLİĞİNİ EVLENMEMİŞ Z KUŞAĞI BİREYLERİNİN AİLE KURMA ve DOĞURGANLIK EĞİLİMLERİ ÜZERİNDEN ÇÖZÜMLEMEK " başlıklı BAP Projesi, (Nisan 2024- Nisan 2025).
- Doç. Dr. Pelin Önder Erol (Yürütücü), “MODERN TOPLUMDA GÖNÜLLÜ ÇOCUKSUZLUĞUN ÇOK PERSPEKTİFLİ ÇÖZÜMLEMESİ” başlıklı BAP projesi (Ağustos 2025-)
- Doç. Dr. Pelin Önder Erol (Araştırmacı), "METROPOL KENTLERDE BEKAR BİREYLERİN EVLENMEME NEDENLERİ ÜZERİNE SOSYOLOJİK BİR ARAŞTIRMA" başlıklı TÜBİTAK ARDEB 3501-Kariyer Geliştirme Programı, (Aralık 2025-)
- Dr. Öğr. Lülüfer Körükmez Kaya (Araştırmacı), “BİLİM, TEKNOLOJİ, MÜHENDİSLİK, MATEMATİK (STEM) ALANLARINDA TOPLUMSAL CİNSİYET EŞİT(SİZ)LİKLERİ: TÜRKİYE ÜNİVERSİTELERİ ÖRNEĞİ” başlıklı TÜBİTAK 1002 Projesi (Şubat 2025-)
- Dr. Öğr. Lülüfer Körükmez Kaya (Araştırmacı), “STK İŞBİRLİĞİ; TÜRKİYE’DE GÖÇ KARŞITI SÖYLEMİN YÜKSELİŞİ ÜZERİNE SOSYAL AĞ ANALİZİ” başlıklı proje (Mart 2025-Kasım 2025)

SÖYLEŞİLER ve ETKİNLİKLER

- Prof. Dr. Lütfullah Beşiroğlu ve Kurtuluş Cengiz, "Spiritüel Eğilimlerin Toplumsal ve Zihinsel Dinamikleri", İzmir Yakın Kitabevi, 3 Mayıs 2025.
- Arş. Gör. Begüm Demirkol Özsu, "Toplumsal Cinsiyet ve Feminizm: Mücadeleler ve Kazanımlar", Ege Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi Ebelik Bölümü, 2025.
- Arş Gör. Begüm Demirkol Özsu, "Aşk ve Diğer Bağlılıklar", Ege Sosyoloji Topluluğu, Her Şeyin Sosyolojisi, 2025.
- Arş. Gör. Begüm Demirkol Özsu, "Yaşlanmak Üzerine; Toplum Nasıl Görüyor, Biz Nasıl Hissediyoruz?", Imagine Together Association, 2025.
- Öğr. Gör. Dr. Cem Özdemir, “Her Şeyin Sosyolojisi: Hayat Göründüğünden Fazlası”, Ege Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Sosyoloji Topluluğu, 2025
- Öğr. Gör. Dr. Cem Özdemir, “Bağımlılıkla Mücadele Oryantasyon Eğitimi”, Ege Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Bağımlılıkla Mücadele Komisyonu, 2025
- Prof. Dr. Nuran Erol Işık, "Medya ve Sosyoloji", Ege Sosyoloji Topluluğu, Her Şeyin Sosyolojisi, 2025.
- Doç. Dr. Pelin Önder Erol, “Aile ve Nüfus İlişkisi Üzerine Değerlendirmeler: Açılış Konuşması”, EKAM, “Türkiye’de Değişen Aileyi Anlamak” Sempozyumu, 25 Aralık 2025, İzmir.

“2025’İN KELİMELERİNE NE KADAR YAKINIZ?”

Oğuz Atay’ın sosyal medyada yinelenmediği tek gün olmayan Tehlikeli Oyunlar’da dile gelen cümlesini anımsayalım; “Kelimeler, albayım bazı anlamlara gelmiyor.” Sürdüregeldiğimiz hayatın mı yeni kelimelere ihtiyacı var, yoksa yeni kelimelerin inşa edeceği bir hayat mı var ikilemindeki tutarsızlığımızı bizim yerimize tutara dönüştürmek isteyen kurumsallıklar, boş durmayıp bizim içini boşalttığımız anlamlara yeni kelimeler türetiyorlar ve bu kelimelerden bazılarını yılın kelimesi olarak ilan ediyorlar.

2025’in ilk “yılın kelimesi” açıklaması Collins Dictionary’den gelmişti; “vibe coding”. Türkçeye “duygu odaklı kodlama” olarak çevrilebilecek bu kelime, bir yazılımcının geleneksel yöntemlerle satır satır kod yazmak yerine, yapmak istediği işi yapay zekâya (AI) doğal dille (günlük konuşma diliyle) tarif ederek uygulama geliştirme sürecidir. Collins yöneticisi Alex Beecroft, “‘Vibe coding’in yılın kelimesi seçilmesi, teknolojinin dili nasıl dönüştürdüğünü gösteriyor. İnsan yaratıcılığıyla makine zekâsı birleştiğinde, bilgisayarlarla iletişim biçimimiz tamamen değişiyor,” diye açıklıyor kelimenin yılın kelimesi seçilmesindeki mantığı.

İkinci açıklama Cambridge Dictionary’nin 2025 yılının kelimesi olarak “parasocial”ı ilan etmesiyle geldi. Sözlük parasosyal terimini “bir kişinin kendisiyle tanımadığı ünlü bir kişi, bir kitap, film, dizi karakteri vb. veya yapay zekâ arasında hissettiği bağlantıyla ilgili veya bunu içeren” duygusal bir durum olarak tanımlıyor. Parasosyal kavramı yeni de değil; ilk kez 1956’da, Chicago Üniversitesi’nden sosyologlar Donald Horton ve Richard Wohl’un televizyon izleyicilerinin ekran karşısındaki kişilere, gerçekte var olmayan bir yakınlık hissettiğini açıklamalarıyla dile gelmiş. Cambridge Sözlüğü editörü Colin McIntosh, “Parasosyal, 2025 ruh hâlini en iyi anlatan kelime” biçiminde açıklamada bulunuyor. Cambridge.org da bu kelime seçimindeki mantığı şu sözlerle özetliyor; “Podcast sunucularının kendiliğindenliği, kusurluluğu ve itiraf niteliğinin gerçek arkadaşların yerini aldığı ve parasosyal ilişkileri tetiklediği söyleniyor. Yapay zekâ botlarıyla kurulan parasosyal ilişkiler, insanların ChatGPT’yi sırdaş, arkadaş hatta romantik partner olarak görmesine yol açtı. Bu durum, kullanıcılar için duygusal olarak anlamlı – ve bazı durumlarda sorunlu – bağlantılara ve sonuçlarıyla ilgili endişelere yol açtı.”

Oxford University Press ise, çevrimiçi öfke ve manipülasyonu tanımlayan “rage bait” terimini 2025’in kelimesi seçti. Türkçeye “öfke tuzağı” olarak çevrilebilecek bu kelimenin seçiminde de dijital teknoloji ve sanal ortam ön plana çıkıyor. Kelime, “kasıtlı olarak öfke veya tepkisel duygu uyandırmak için sinir bozucu, kıskırtıcı veya saldırgan şekilde tasarlanmış çevrimiçi içerik” anlamına da geliyor. Özellikle çevrimiçi etkileşimi artırmak amacıyla kullanılan manipülatif taktikleri kapsayan bir kavramlaştırma. “Tık tuzağı” olarak adlandırılan “click bait” ile benzer bir mantıkla türetilmiş bir kelime. “Tık tuzağı” sosyal medya kullanıcıları için “yem” işlevi görüyor; bir kullanıcının merakını veya duygularını (korku, öfke, heyecan) sömürerek onu bir bağlantıya, videoya veya habere tıklamaya ikna etmeye çalışıyor. Genellikle başlıkta büyük bir vaat sunuluyor ancak tıklandığında ulaşılan içerik bu vaadi karşılamıyor ya da çok sıradan kalıyor.

Ülkemizde ise Türk Dil Kurumu (TDK) tarafından halkın katılımıyla gerçekleştirilen oylama sonucunda, 2025 yılının kelimesi/kavramı “dijital vicdan” olarak belirlendi. “Dijital vicdan” kavramı; bireylerin yaşanan olaylara karşı gerçek bir eylem ve sorumluluk almak yerine, tepkilerini çoğu zaman yalnızca bir “tıklama”, paylaşım ya da beğeniyle sınırlamasını ifade ediyor. Halk oylamasına beş seçenek sunulmuştu; “dijital vicdan”, “vicdani körlük”, “çorak”, “eylemsiz merhamet” ve “tek tiplleşme”. Bir tıklama ya da bir emoji paylaşımı vicdanı ne kadar rahatlatır? Sorunun yanıtında yatan ağırlığı bir kenara bırakırsak, pasif ve sembolik duyarlılık hâlini alan etik (etik olduğu kadar olmama riski daha belirgin olan) alanın sosyal medyada inşa edildiğine tanıklık ediyoruz. Bu tanıklık bizi ne kadar “insan” yapar sorusunu ilerleyen günlere terk ederek Baumann’ın sanal dünyanın insanlara derin bağlar kurmadan “ilişkide olma” illüzyonu sunduğu önermesini dile getirmekle yetineceğiz şimdilik.

Günümüzde, kelimelerin sözlükteki karşılıklarından çok yarattıkları sinerji ve imaj sahne alıyor. Kelimeleri bir şeyi derinlemesine anlatmak için değil, bir topluluğun, bir grubun, bir görüşün parçası olduğumuzu göstermek ya da bir “hava” yakalamak için kullanıyoruz. Kelimeler artık birer sosyal sinyal aracı. O zaman Oğuz Atay ile açtığımız parantezi yine onunla kapatalım; “Anlamlar, albayım bazı kelimelere sığmıyor.

Altay Ömer Erdoğan

Sosyoloji Bölümü Doktora Öğrencisi

ARAMIZDAN AYRILANLAR...

PROF. DR. ÜLGEN OSKAY HOCAMIZ,

1976-2006 arasında Ege Üniversitesi, Edebiyat Fakültesi, Sosyoloji Bölümü'nde görev yapmış olan Ülgen Oskay çok sayıda akademisyeni Sosyoloji camiasına kazandırmıştır.

1980-1988 yılları arasında Sosyoloji Bölüm Başkanlığı görevini yerine getirmiştir.

Aralarında *Sosyolojik Düşünce Tarihi (1988)*, *Geçiş Dönemi*

Tipi Olarak Zonguldak Kömür Havzası Maden İşçisi(1983) olmak üzere pek çok kitabın yazarıdır. Makalelerinde toplumsal değişme, sosyolojik kuramlar ile ilgili temalara değinen, derslerinde sosyolojik kuramların kavramsal kurgusuna vurgu yapan ve özgün hassasiyetleri olan bir hocadır.

Ülgen Hoca, duruşuyla, ilkeleriyle, kişiliği ile hepimizin hayatında iz bırakmıştır. Ege Üniversitesi, Sosyoloji Bölümü'nün kurumsallaşması için gösterdiği çaba çok değerlidir; hatırlanacaktır.

“FEDEK AKREDİTASYONU: GELİŞİM YOLCULUĞUMUZDA YENİ BİR SAYFA”

Ege Üniversitesi Sosyoloji Bölümü olarak, köklü akademik geçmişimizi FEDEK akreditasyonu ile taçlandırmış olmanın gururunu yaşıyoruz. Bu başarı, yalnızca eğitim kalitemizin tescillenmesi değil; aynı zamanda öz görevlerimizi güncel ihtiyaçlar doğrultusunda yeniden tanımladığımız bir dönüşüm sürecinin sonucudur. FEDEK akreditasyonu, 11 Nisan 2025 ile 30 Eylül 2027 tarihleri arasında geçerli olmak üzere onaylanmıştır.

Akreditasyon sürecimizin temelinde, lisans öğrencilerimizin donanımını artırmak ve onları sektörün değişen taleplerine hazırlamak yer alıyor. Bu kapsamda müfredatımızı; bölüm elemanlarımızın uzmanlık alanları ve toplumsal ihtiyaçlar çerçevesinde yenilemeye çalıştık, çalışıyoruz. Öğrencilerimizin akademik gelişimini sadece derslerle sınırlı tutmuyor; onları TÜBİTAK projelerinde aktif rol almaları için motive ediyor, eğitim-öğretim pratiklerimizi ise doğrudan öğrenci temsilcilerimizden aldığımız geri bildirimlerle şekillendiriyoruz.

Gelecek vizyonumuzun en önemli parçalarından biri de 'yaşayan bir bölüm' ekosistemi oluşturmaktır. Mezun ağıımızı genişletmek, dış paydaş sayımızı artırmak ve kurumlarla olan iş birliklerimizi bürokratik engellere takılmadan daha verimli bir seviyeye taşımak için yeni prosedürleri hayata geçiriyoruz.

Sınırlı sayıdaki akademik kadromuzun tam katılımıyla sürdürülen bu gelişim yolculuğu, FEDEK standartlarının ötesine geçerek öğrencilerimize güçlü bir sosyoloji eğitimi formasyonu sunma kararlılığımızın bir göstergesidir. Hep birlikte daha nitelikli, daha dinamik ve toplumsal faydayı merkeze alan bir akademik gelecek inşa etmeye devam edeceğiz.

Dr. Öğr. Cem Özdemir

“2026'YA BİRLİKTE MERHABA DEDİK”

Bölümümüz yılbaşı etkinliğinde yoğun geçen akademik dönemin yorgunluğu atılırken öğrencilerimiz ve değerli hocalarımız keyifli bir sohbet ortamında vakit geçirdi. Müzik ve ikramlar eşliğinde devam eden etkinlik, yeni yıla dair iyi dileklerin paylaşılmasıyla sona erdi.

YAYIN EKİBİ

Prof. Dr. Nuran EROL IŞIK
Deniz TAN
Altay Ömer ERDOĞAN
Araş. Gör. Begüm DEMİRKOL ÖZSU

